

Acord tripartit privind Cadrul Național al Calificărilor

În baza Memorandum-ului semnat de Guvernul României în luna iunie 2004 privind transformarea Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților în Autoritatea Națională a Calificărilor și a Legii nr. 132/1999, republicate, de înființare, organizare și funcționare a Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților, modificată și completată prin Legea nr. 559/7 decembrie 2004, Guvernul României, confederațiile patronale reprezentative la nivel național și confederațiile sindicale reprezentative la nivel național au semnat prezentul **Acord tripartit privind Cadrul Național al Calificărilor**.

Părțile semnatare ale prezentului Acord vor colabora și vor contribui nemijlocit la realizarea în România a unui sistem coerent, național al calificărilor profesionale, aplicabil atât în formarea profesională inițială, cât și în formarea profesională continuă.

În acest sens, părțile semnatare își exprimă acordul în legătură cu Cadrul Național al Calificărilor, așa cum este acesta definit în Anexa nr. 1 la prezentul Acord și se angajează să sprijine constituirea și funcționarea comitetelor sectoriale, a căror activitate va fi coordonată de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, în calitatea acestuia de autoritate națională pentru calificări.

Comitetele sectoriale sunt structuri de dialog social, organizate la nivelul sectoarelor de activitate stabilite de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților și cuprinse în Anexa nr. 2 la prezentul Acord. În cadrul unui sector de activitate se poate înființa un singur comitet sectorial.

Comitetele sectoriale se înființează prin acordul partenerilor sociali reprezentativi la nivel sectorial. Pentru înființarea unui comitet sectorial este necesar acordul a cel puțin două organizații, una patronală și una sindicală, reprezentative la nivel sectorial. Din comitetele sectoriale mai pot face parte: ministere, autoritățile de reglementare, asociațiile profesionale, alte organizații reprezentative pentru sector.

Principalele atribuții ale comitetelor sectoriale sunt următoarele:

- Participă la dezvoltarea cadrului normativ privind formarea, evaluarea și certificarea competențelor;
- Susține promovarea sistemului de formare și evaluare pe bază de competențe;
- Participă la dezvoltarea și actualizarea, sub coordonarea Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților, a calificărilor relevante pentru fiecare domeniu;
- Validează calificările și standardele asociate calificărilor;
- Recomandă specialiști pe domenii ocupaționale pentru realizarea analizei ocupaționale, pentru definirea competențelor și calificărilor, precum și pentru evaluarea și certificarea pe bază de standarde și avizează lucrările efectuate de aceștia;
- Încurajează participarea organizațiilor și persoanelor la formarea profesională continuă și la învățământul profesional și tehnic.

În îndeplinirea rolului său de autoritate națională pentru calificări și fiind abilitat prin lege să sprijine înființarea comitetelor sectoriale și să coordoneze activitatea acestora, Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților:

- poate iniția înființarea de comitete sectoriale;
- asigură respectarea prevederilor prezentului Acord referitoare la înființarea comitetelor sectoriale;
- înregistrează acordurile sectoriale de înființare a comitetelor sectoriale;
- poate convoca membrii comitetelor sectoriale la reuniuni de lucru.

Părțile semnatare ale prezentului Acord convin ca Regulamentul de Organizare și Funcționare al comitetelor sectoriale să fie aprobat ulterior, după organizarea de consultări la nivel sectorial, pe baza cadrului general aprobat de Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților.

Acordul național tripartit privind Cadrul Național al Calificărilor a fost semnat în data de 23.02.2005, de următorii reprezentanți ai Guvernului României, confederațiilor patronale și sindicale reprezentative la nivel național:

**Prim-Ministru
al Guvernului României,**
Calin Popescu-Taricoianu
Călin Popescu-Tăricăianu

Ministere,

Ministerul Educației și Cercetării

Ministru,
Mircea Mihailescu

Ministerul Economiei și Comerțului

Ministru,
Codruț Ioan Șeșeș

Ministerul Integrării Europene

Ministru,
Ene Dinga

Ministerul Finanțelor Publice

Ministru,
Ionel Popescu

**Ministerul Muncii, Solidarității
Sociale și Familiei**

Ministru,
Gheorghe Barbu

**Confederații
patronale,**

CNPR

Vicepreședinte,
Doru Gheorghiu

UGIR

Președinte,
Ștefan Șarfaș

UGIR

Președinte,
Ovidiu Lucian Tander

CONFROM

Președinte,
Constantin Dumitru

CNIPMMR

Președinte,
Ovidiu Nicolescu

**Confederații
sindicale,**

CSN „Meridian”

Președinte,
Ion Popescu

CNSLR - FRĂȚIA

Președinte,
Marius Petre

BNS

Președinte,
Dumitru Costin

CNS „CARTEL ALFA”

Președinte,
Bogdan Halaș

CSDR

Președinte,
Iacob Săciu

Cadrul național al calificărilor

Cadrul național al calificărilor definește structura calificărilor și asigură recunoașterea națională a calificărilor obținute prin formare profesională inițială și continuă, pe cale formală, non formală și informală. Existența unui cadru național al calificărilor îi ajută pe cei ce învață să ia decizii în cunoștință de cauză privind planificarea carierei și facilitează evoluția profesională, în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

Cadrul național al calificărilor servește la facilitarea accesului, stimularea motivației și promovarea participării la educație și formare, contribuie la evitarea duplicării și suprapunerii calificărilor, asigurând, totodată, acoperirea tuturor nevoilor de formare.

Prin existența unui cadru național al calificărilor, crește încrederea cetățenilor în relevanța certificatelor cu recunoaștere națională, eliberate de instituții autorizate.

Cadrul național al calificărilor contribuie la asigurarea calității sistemului de formare profesională pentru că se bazează pe standarde naționale folosite atât la formarea, cât și la evaluarea de competențe, indiferent de contextul în care acestea au fost dobândite. Proiectele de standarde sunt realizate de specialiști, după care sunt supuse analizei, sub aspect metodologic și al conținutului, urmând a fi validate de comitetele sectoriale.

Comitetele sectoriale sunt structuri de dialog social în formarea profesională. Ele au, în general, o structură multipartită (parteneri sociali, guvern, asociații profesionale, camere de comerț, furnizori de formare), lucrează cu personal tehnic (permanent și experți pe termen scurt) și au următoarele atribuții:

- Participarea la dezvoltarea cadrului normativ privind formarea, evaluarea și certificarea competențelor;
- Promovarea sistemului de formare și evaluare pe bază de competențe;
- Dezvoltarea și actualizarea, sub coordonarea CNFPA, a calificărilor relevante pentru fiecare domeniu;
- Validarea calificărilor și standardelor asociate calificărilor;
- Identificarea experților pentru realizarea analizei ocupaționale, definirea competențelor și calificărilor, precum și pentru evaluarea și certificarea pe bază de standarde;
- Încurajarea participării organizațiilor și persoanelor la formarea profesională continuă și la învățământul profesional și tehnic.

După validare, calificările sunt înscrise în Registrul Național al Calificărilor, urmând să fie revizuite periodic de specialiști, în vederea corelării cu cerințele pieței muncii. În Registrul Național al Calificărilor, întocmit și actualizat de C.N.F.P.A., sunt incluse numai calificările validate de comitetele sectoriale.

Deoarece standardele sunt recunoscute la nivel național, competențele dobândite pot fi recunoscute, sub formă de credite, într-o varietate de contexte. Competențele sunt transferabile între calificări și toate organizațiile autorizate să facă evaluare și formare pe bază de standarde, recunosc creditele certificate de alte organizații autorizate.

În afara calificărilor cu recunoaștere națională mai pot exista și ale calificări locale, dezvoltate în funcție de interesul partenerilor sociali.

Un pas deosebit de important în definirea cadrului național al calificărilor îl constituie definirea **nivelurilor naționale de calificare**. Acestea reprezintă actualmente un ghid prin care sunt stabilite criteriile de clasificare a calificărilor sub aspectul responsabilității și al complexității activităților pe care le pot practica persoanele care demonstrează că au dobândit respectivul nivel de calificare.

În scopul asigurării comparabilității între diferite calificări obținute în statele Uniunii Europene, s-a conceput un cadru general definit pe cinci niveluri. În perspectiva integrării României în Uniunea Europeană, definirea unui cadru național al calificărilor armonizat cu cel european existent la această dată, precum și corelarea cu dezvoltările care se vor realiza în această direcție la nivel european în cadrul procesului Copenhaga, prezintă o importanță deosebită pentru asigurarea transparenței și facilitarea recunoașterii calificărilor și a competențelor dobândite.

Având ca referință reglementările elaborate de Biroul Internațional al Muncii (ILO) - ISCO 88 COM, la nivelul Uniunii Europene (Decizia Consiliului 85/368/EEC) au fost definite **cinci niveluri de calificare**, adoptate și de România, descrise după cum urmează:

- **Nivel 1** – nivel de calificare – *muncitor* - căruia i se asociază competențe profesionale care implică aplicarea cunoștințelor în activitatea profesională, din diverse domenii de activitate, activitate caracterizată prin rutină și sarcini de lucru previzibile;
- **Nivel 2** - nivel de calificare – *muncitor calificat* - căruia i se asociază competențe profesionale care implică aplicarea cunoștințelor într-o anumită activitate profesională, cu sarcini de lucru nerutiniere, care presupun responsabilitate și munca în echipă;
- **Nivel 3** - nivel de calificare – *tehnician/maistru* - căruia i se asociază competențe profesionale care implică aplicarea cunoștințelor într-o arie extinsă a activității profesionale, cu sarcini de lucru diverse și complexe, care exclud rutina. Sarcinile de lucru presupun luarea unor decizii, responsabilitate și, uneori, munca în echipă cu atribuții de coordonare;
- **Nivel 4** - nivel de calificare căruia i se asociază competențe profesionale care implică aplicarea cunoștințelor într-o arie extinsă a activității profesionale, cu sarcini de lucru diverse și complexe, caracterizate printr-un grad semnificativ al responsabilităților personale, al coordonării activității și alocării resurselor necesare desfășurării eficiente a respectivelor activități profesionale;
- **Nivel 5** - nivel de calificare căruia i se asociază competențe profesionale care implică folosirea cunoștințelor în contexte ale activității profesionale deosebit de diverse, complexe și neprevizibile. Acest nivel se caracterizează prin luarea de decizii în mod independent, responsabilitate personală ridicată, sarcini privind coordonarea activității personalului, alocarea de resurse, activități de analiză, diagnoză, proiectare, planificare, execuție și control.

Pe plan internațional, există, de asemenea, sistemul denumit „Clasificare Internațională Standard a Educației (ISCED)”, care permite identificarea **nivelurilor educaționale** pentru diferite forme de pregătire profesională în cadrul sistemului de învățământ. În cazul României situația actuală este redată în tabelul de mai jos:

Vârsta	Clasa /Grupa	ISCED	Niveluri educaționale			Nivel calificare	
>19		6	Învățământ universitar			5	
		5				4	
		4	Învățământ pre-universitar post-liceal (Educație terțiară ne-universitară)			3	
18	XIII	3				Liceu tehnologic	3
17	XII		Liceu teoretic	Liceu de artă, sportiv, teologic	Liceu Tehnologic		
16	XI		An de completare			2	
15	X	2	Învățământ teoretic	Învățământ de artă, sportiv, teologic	Învățământ tehnologic	Școala de arte și meserii	1
14	IX						
13	VIII		Învățământ comprehensiv			-	
12	VII						
11	VI						
10	V						
9	IV	1					
8	III						
7	II						
6	I						
5	Mare	0					
4	Mijlocie						
3	Mică						

Corespondența dintre nivelurile de calificare profesională și nivelurile ISCED din sistemul de învățământ din România este cuprinsă în tabelul alăturat.

Nivel de calificare profesională ISCO 88COM UE – 85/368/EEC	Nivel educațional ISCED 97	
1	2	Învățământ secundar inferior
2	3	Învățământ secundar superior
3	4[1]	Învățământ pre-universitar postliceal SAU Educație terțiară ne-universitară
4	5	Învățământ universitar (educație terțiară universitară)
5	6	

[1] În cele mai multe state UE acest nivel de calificare este asociat educației terțiare neuniversitare.

Cadru de referință comun pentru dezvoltarea unitară a calificărilor în România în concordanță cu principiile și instrumentele Cadrului European al Calificărilor

- precizări conceptuale -

Cadrul European al Calificărilor (document consultativ al Comisiei Europene) reprezintă un document de referință pentru Cadrul Național al Calificărilor (CNC) în România.

Cadrul Național al Calificărilor în România se bazează pe parteneriatul tuturor actorilor implicați în crearea și implementarea acestuia, la diferite niveluri decizionale și are ca scop asigurarea unei mai mari coerențe și clarități, astfel încât calificările să fie elaborate și furnizate în condiții relevante pentru piața muncii.

Elementele principale ale CNC sunt:

Un set de **niveluri de referință**, care descriu tipurile de competențe ale diferitelor calificări;

Un set de **instrumente** aflate la dispoziția persoanelor care se formează și care permit reflectarea creditelor transferabile și de acumulare, în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții;

Un set de **principii și proceduri comune**, care îndrumă partenerii ce elaborează și implementează calificările, la diferite niveluri decizionale, în desfășurarea proceselor de asigurare a calității, de validare a rezultatelor învățării non-formale și informale, de orientare și consiliere profesională etc.

CNC utilizează o serie de concepte care se referă la:

Învățare – Este un proces cumulativ prin care o persoană asimilează gradual noțiuni din ce în ce mai complexe și abstracte (concepte, categorii și tipuri de comportament sau modele) și/sau dobândește deprinderi și competențe generale. Acest proces se desfășoară în context informal, de exemplu prin activități recreative, precum și în contexte de învățare formală care includ și locul de muncă.¹

Rezultate ale învățării – Sunt un set de cunoștințe, deprinderi și/sau competențe generale pe care o persoană le-a dobândit sau este capabilă să le demonstreze după finalizarea procesului de învățare. Rezultatele învățării sunt declarațiile privitoare la ceea ce se așteaptă ca o persoană să știe, să înțeleagă și/sau să fie capabilă să facă la sfârșitul unei perioade de studiu.²

Competențele includ: i) competențe cognitive care vizează utilizarea teoriei și a conceptelor, precum și a capacităților de cunoaștere dobândite tacit și informal prin

¹ Document de lucru al Comisiei Europene: Un posibil Cadru European al Calificărilor în perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți - 8.07.2005

² Idem 1

experiență; ii) competențe funcționale (deprinderi sau capacități de utilizare a cunoștințelor într-o situație de muncă dată), acele sarcini pe care o persoană trebuie să fie capabilă să le facă atunci când acționează într-un anumit domeniu de activitate, context de învățare sau activitate socială; iii) competențe personale care vizează capacitatea adoptării unei atitudini și/sau comportament adecvat într-o situație particulară; iv) competențe etice care presupun demonstrarea anumitor valori personale și profesionale³.

Calificare⁴ – Este dobândită atunci când un organism abilitat constată că nivelul de învățare la care a ajuns o persoană a atins un anumit standard al capacităților de cunoaștere, deprinderilor și competențelor generale. Standardul rezultatelor învățării este confirmat prin intermediul unui proces de evaluare sau prin finalizarea cu succes a unui program de studiu. Învățarea și evaluarea în vederea obținerii unei calificări se pot realiza printr-un program de studiu și/sau prin experiența la locul de muncă. O calificare conferă recunoașterea oficială a valorii rezultatelor învățării pentru piața muncii, precum și pentru educația și formarea profesională continuă. O calificare conferă un drept legal de a practica o ocupație/meserie/profesie⁵.

Cadrul național al calificărilor – Este un instrument pentru dezvoltarea și clasificarea calificărilor în concordanță cu un set de criterii specifice nivelurilor de învățare dobândite. Cadrul calificărilor cuprinde toate rezultatele învățării independent de rutele de învățare. Cadrul Național al Calificărilor din România creează premisele pentru îmbunătățirea calității, accesibilității, a legăturilor și recunoașterii calificărilor pe piața muncii, în România și la nivel internațional⁶.

Pentru asigurarea relevanței calificărilor, este de dorit ca acestea să fie dezvoltate pe baza analizelor ocupaționale, al căror rezultat sunt **standardele ocupaționale**. Standardele ocupaționale sunt realizate de specialiști cu experiență de muncă și validate de Comitetele sectoriale sau, dacă nu sunt constituite comitetele sectoriale, de reprezentanții federațiilor patronale și sindicale, asociațiilor profesionale, autorităților care reglementează practicarea ocupațiilor.

Analiza ocupațională evidențiază activitățile, rezultatele acestora, reperele calitative asociate rezultatelor, contextele în care se pot desfășura activitățile, cunoștințele, deprinderile și atitudinile necesare realizării cu succes a activităților presupuse de ocupație, precum și gradul de complexitate, autonomie și responsabilitate în practicarea unei ocupații, ceea ce permite încadrarea acestora într-un anumit nivel de referință al Cadrului Național al Calificărilor. Pe baza informațiilor rezultate din analiza ocupațională, se definesc unitățile de competență specifice ocupației.

Unitățile de competență specifice unei ocupații sunt incluse în **standardul ocupațional**. Fiecare unitate de competență este descrisă prin:

titlul unității de competență (activități majore care conduc la un rezultat evaluabil);

³ Idem 1

⁴ Calificarea profesională este un ansamblu de cunoștințe, deprinderi și atitudini care permit unei persoane să desfășoare o activitate profesională într-un anumit domeniu (în conformitate cu terminologia SR 13405)- definiție preluată în documentele programului Phare TVET.

⁵ Idem 1

⁶ Idem 1

elementele de competență specifice unității de competență: activitățile care trebuiesc realizate pentru a îndeplini activitatea enunțată de titlul unității;
criteriile de realizare: repere calitative asociate îndeplinirii cu succes a activităților descrise în elementul de competență sau rezultatului acestor activități;
gama de variabile: totalitatea contextelor și condițiilor în care pot avea loc activitățile descrise în unitatea de competență;
ghidul pentru evaluare: informații generale privind dovezile necesare pentru demonstrarea competenței descrise în unitatea de competență (cunoștințe teoretice, modul de îndeplinire a activităților din unitatea de competență).

Unitățile de competență specifice unei ocupații se grupează astfel:

1. unități de competență fundamentale (cheie) care se referă la competențe transferabile;
2. unități de competență generale pe domeniu care se referă la competențe comune tuturor ocupațiilor dintr-un domeniu de activitate;
3. unități de competență specifice unei ocupații care sunt specifice fiecărei ocupații în parte.

Prin agregarea unităților de competență specifice mai multor ocupații ale unui sector economic sau ale unor sectoare economice conexe, se obține o calificare descrisă prin unități de competențe.

Formarea profesională bazată pe calificări are avantajul asigurării unor competențe care să răspundă mai bine cerințelor dinamice ale pieței muncii și permite o mai mare flexibilitate a persoanelor pe această piață.

Unitățile de competențe specifice unei calificări sunt incluse în **standardul de pregătire profesională**. Fiecare unitate de competențe este descrisă prin:

titlul unității de competențe;

competențele specifice unității de competențe: un set coerent de rezultate ale învățării; Competențele din standardele de pregătire profesională, asociate rezultatelor învățării sunt grupate în cunoștințe, deprinderi și competențe generale exprimate ca rezultate personale și profesionale.

criterii de performanță: descrierea elementelor semnificative ale rezultatelor de succes, descriere formulată printr-o propoziție de evaluare, care permite efectuarea unei aprecieri în ceea ce privește realizarea sau nerealizarea de către elevi/cursanți a competenței;

precizări privind aplicabilitatea criteriilor de performanță (condiții de aplicabilitate): specificații privind diferitele situații și contexte în care vor fi aplicate criteriile de performanță;

probe de evaluare; precizare privind tipul de probe necesare pentru a demonstra îndeplinirea competenței;

nivel: o unitate de competență poate avea unul dintre actualele cinci niveluri: Unu, Doi, Trei, Patru sau Cinci;

număr credite: 1 credit este acordat pentru competențe care, pe baza experienței, pot fi dobândite de către cea-cel care învață în cadrul a 60 ore de învățare; o unitate de competențe poate avea între 0,5 și 2 credite.

Fiecărui calificări îi sunt asociate :

1. unități de competențe cheie;
2. unități de competențe tehnice generale;
3. unități de competențe specializate.

Unitățile de competențe cheie se referă la competențe transferabile, pentru a sprijini integrarea pe piața forței de muncă, precum și includerea socială; ele sunt comune tuturor calificărilor specifice unui nivel de calificare.

Unitățile de competențe tehnice generale au în vedere competențele care vizează cunoștințe privind principiile și contextul precum și practicile uzuale care se află la baza mai multor calificări.

Unitățile de competențe tehnice specializate cuprind competențele specifice legate de calificarea respectivă.

Elaborarea/revizuirea standardelor de pregătire profesională se realizează la inițiativa comitetelor sectoriale și la propunerea angajatorilor, a furnizorilor de formare profesională (sistemul formal de educație și formare profesională sau furnizori privați de formare profesională continuă) sau a structurilor tripartite din domeniul ocupării și formării profesionale, de către specialiști cu experiență de muncă în domeniu.

Calificările, odată elaborate, trebuie să fie **validate**, ceea ce presupune să fie confirmate de către factori externi recunoscuți oficial și, mai important, să fie acceptate în practică de către angajatori.

Validarea este procesul prin care se confirmă activitățile derulate pentru identificarea nevoilor de calificare și anume faptul că o calificare este necesară pentru ocupațiile respective. Deci, principalul rol al validării ar trebui să fie confirmarea faptului că procesul de elaborare sau revizuire a calificării a avut la bază nevoi identificate pe piața muncii și că standardele au fost dezvoltate în concordanță cu aceste nevoi.

Validarea calificărilor pentru actualele niveluri 1, 2 și 3 este un proces transparent. aflat în responsabilitatea Comitetelor sectoriale coordonate de CNFPA, în calitate a acestuia de Autoritate Națională a Calificărilor. Până la constituirea tuturor Comitetelor sectoriale validarea este efectuată de Comisii de validare constituite din reprezentanți ai partenerilor sociali și ai furnizorilor de formare profesională. Acestea au fost constituite cu consultarea partenerilor sociali și aprobate prin OMEdC nr. 4458 din 4 iulie 2005.

Validarea unei calificări se face pentru o perioadă definită.

Comitetele sectoriale stabilesc dacă validarea se face de întregul comitet sau de o parte reprezentativă a acestuia.

Criteriile pentru validare au în vedere:

- a) dacă există nevoi reale pentru a defini o nouă calificare sau dacă există nevoi reale pentru actualizarea unei calificări prin adăugarea a noi competențe sau înlocuirea, respectiv modificarea unor competențe anterior validate;
- b) dacă s-au utilizat metode adecvate pentru a asigura corelarea standardelor de pregătire profesională cu cerințele pieței muncii;
- c) dacă Titlul propus și Nivelul stabilit exprimă corect nivelul de competențe și statutul profesional al absolvenților/candidaților;
- d) dacă sunt cuprinse toate activitățile specifice calificării, dacă criteriile de performanță sunt corect definite, dacă sunt descrise toate condițiile de aplicabilitate în care vor fi aplicate criteriile de performanță;
- e) dacă dobândirea calificării va permite accesul la oricare alte niveluri superioare ale calificării respective;
- f) dacă nu există obstacole nerezonabile în calea obținerii calificării;
- g) dacă probele de evaluare sunt credibile pentru domeniul profesional respectiv.

Aceste criterii sunt incluse într-un ghid de validare.

Dezvoltările ulterioare ale Cadrului Național al Calificărilor vor urmări corelarea acestuia cu Cadrul European al Calificărilor.

Baza metodologică necesară pentru dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor va fi elaborată prin Proiectul Phare 2004 – 2006 „Înființarea Autorității Naționale pentru Calificări”, valorificându-se rezultatele unor proiecte anterioare.

Calificările dezvoltate și validate la nivel sectorial vor fi înregistrate în Registrul Național al Calificărilor Profesionale.

Crearea Cadrului Național al Calificărilor presupune o cooperare voluntară și fermă între partenerii implicați în educație, formare și învățare la toate nivelurile decizionale care trebuie să se bazeze pe un set comun de principii și proceduri.

Principiile și procedurile comune pot fi dezvoltate la nivel sectorial, preuniversitar/universitar, formal/non-formal/informal, dar toate trebuie să acorde o atenție deosebită asigurării calității, validării învățării non-formale și informale, orientării și consilierii precum și promovării competențelor cheie.

SECTOARELE DE ACTIVITATE
aprobate în ședința CNFPA din 8.07.2004

1. Agricultură, piscicultură, pescuit, economia vânatului
2. Protecția mediului
3. Geologie, industrie extractivă, energetică
4. Chimie, petrochimie
5. Electrotehnică, automatică, electronică, informatică/tehnologia informației
6. Metalurgie feroasă și neferoasă, produse refractare
7. Construcții de mașini, mecanică fină, echipamente și aparatură
8. Silvicultură, exploatarea și prelucrarea lemnului, celuloză și hârtie
9. Materiale de construcții, industria cimentului, industria sticlei și a ceramicii fine
10. Construcții
11. Industria alimentară, a băuturilor și a tutunului
12. Industria textilă, confecții, pielărie, încălțăminte
13. Transporturi
14. Poștă și telecomunicații
15. Mass-media, edituri și tipografie
16. Comerț
17. Activități financiare, bancare, de asigurări
18. Administrație și servicii publice
19. Turism, hoteluri, restaurante
20. Educație și formare profesională, cercetare-proiectare, cultură, sport
21. Sănătate, igienă, servicii sociale
22. Artizanat și meșteșuguri tradiționale
23. Alte industrii și servicii